

DZIENNIK POLSKI

wychodzi 2 razy dziennie.

Właściciele i redaktorowie: DR. K. OSTASZEWSKI-BARAŃSKI i MIECZYŚLAW SCHMITT.

Prenumerata wynosi:

we Lwowie:

miesięcznie 22 korony;

za dwurazową dostawę do domu dopłaca się 30 halerczy;

na prowincji:

z jednorazową przesyłką:	z dwurazową przesyłką:
rocznie . . . . . 30 K — h	rocznie . . . . . 36 K — h
kwartalnie 7, 50	kwartalnie . . . . . 9 —
miesięcznie 2, 50	miesięcznie . . . . . 3 —

W Niemczech miesięcznie 3 M. 50 fen. — W innych krajach miesięcznie 4 Fr.

Rekopisów Redakcja nie zwraca.

Adres: „DZIENNIK POLSKI” — Lwów, plac Marjański 1. 7. Telefon Nr. 151.

Ogłoszenia:

Za jeden wiersz petytowy albo jego miejsce 20 halerczy.
Za jeden wiersz petytowy w rubryce *Nadesłane* 40 halerczy.
Drobne ogłoszenia po 3 halerczy za słowo. — Najmniejsza ogłoszenie 30 halerczy.

Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty po *Kronice* za jeden wiersz petytowy 60 halerczy.

Numer pojedynczy:

we Lwowie:	na prowincji:
poranny . . . . . 8 halerczy	poranny . . . . . 10 halerczy
popołudniowy . . . . . 4 halerczy	popołudniowy . . . . . 5 halerczy

Pruska ręka.

Lwów 18 listopada.

Tym, którzy wątpią w to jeszcze, że gromami, jakimi rząd rosyjski godził w Królestwo, pruska kierująca ręką, radzimy przeczytać manifest pruskiego rządu, ujęty w formie artykułu wstępnego w ostatnim numerze li beralno hakatystycznego *Berliner Tagblattu*; by zaś utatwić czytelnikom naszym poznanie jego treści, przytaczamy poniżej dosłownie tę część jego, która ze sprawą polską ma związek.

Ogromnie uroczyste zaczyna się ten artykuł:

„Nigdy może jeszcze od czasu powstania nowego niemieckiego państwa nie pukał los do bram niemieckich świątyni palcem, jak w chwili obecnej. Nigdy może jeszcze, nie były Niemcy tak osamotnione, jak obecnie. A przytem na uwagę wzięć należy, że stoimy wobec koalicji mocarstw, która przynajmniej na morzu, o wiele silną nas przerasta. Dalecy jesteśmy od tego, by malować rzeczy czarnej, niż one wyglądają w istocie, a przeciwnie, sądzimy, że chęć pokoju służy wszelkie wojenne dążenia, mimoto jednak, musimy być gotowi, złączeni na zewnątrz, a na wewnątrz jednomyślni, skoro byt swój zachować chcemy.

„Tak wyglądają sprawy, jeśli na Zachód patrzymy. Na Wschodzie natomiast kształtuje się niebezpiecznym znowu w innej formie. Dzięki rewolucyjnym drganiom, jakie przechodzi olbrzymie cielsko rosyjskiego kolosa, Rosja na czas nieobliczalnie długiego wypadu z rachuby, jako czynnik międzynarodowej polityki. Będzie ona zadowolona, jeśli się ją samą zostawi w spokoju. Ze względu na światowe nasze mocarstwo stanowisko, ani się bać z jej strony niczego nie potrzebujemy, ani też niechcimy od niej nie możemy się spodziewać.

„Natomiast tem donioślejsze są i dla nas wewnętrzno-polityczne skutki rewolucji rosyjskiej. Wystarczy wskazać tylko na Austrię, by mieć dowód, jak, dzięki ruchowi w Rosji, wzrosła tam kwestja powszechnego głosowania. A niema wątpliwości, że i niemiecka socjalna demokracja, jak zahypnotyzowana, nie spuszcza oka z tego, co się w Rosji dzieje. Strejku generalnego i ulicznych demonstracji z pewnością nie propagowanoby u nas tak gorliwie, gdyby Rosja nie dowodziła skuteczności tych gwałtownych środków walki.

„Na razie przestrzegamy socjalną demokrację przed uprawianiem polityki ulicznej — niewiadomo przecieć jeszcze, jak się taka polityka w Rosji skończy. Bo i któż odważy się wróżyć, że po burzy spokój nastąpi? Przeciwnie, obawiać się należy, że koniec jej będzie straszniejszy, niż początek. Gdyby zaś spełniły się najgorsze przewidywania, gdyby fale rewolucji spłukały z powierzchni dom Romanowych wraz z hr. Witte — cóż potem? Tylko niepoprawny optymista spodziewać się może, że sowa, rewolucyjna, biegnąca od wschodu fala, zatrzyma się na niemieckiej granicy.

„Jest to tem nieprawdopodobniejsze, że my, Niemcy, o ile w grę wchodzi kwestja polska, pod tym samym stoimy co Rosja na naciskiem. Królestwo Polskie posiada dziś żądania zupełnej autonomji, lekko tylko osłaniające dążenie do zupełnego oderwania Królestwa od Rosji.

„Na „bezwstydne“ polskie żądania odpowiedział rząd rosyjski zaprowadzeniem stanu wojennego we wszystkich ziemiach nad Wisłą. To zarządzenie rosyjskiego rządu, wychodzące z własnego naszego stanowiska, powitać musimy z uznaniem, nie wi-

dzimy bowiem innego sposobu do przyprowadzenia do upamiętania zapalonych głów polskich. Nasi pruscy Polacy, roztropnie wstrzymując się jeszcze, materiału palnego nie brak natomiast i na naszej wschodniej granicy. W każdym razie, w Niemczech Polacy nasi będą pierwszymi, którzy reaguwać poczną na ruch rewolucyjny w Królestwie. Dzieło germanizacji w naszych prowincjach wschodnich tkwi w początkach dopiero, a niezręczne jego prowadzenie, kto wie, najbardziej przyczyni się do tego, że Polacy ściślej się połączą. W każdym razie polski gwóźdź tkwi w naszym ciele równie dobrze, jak w ciele Rosji.

Bez komentarzy.

Z horyzontów politycznych.

(Mowa Balfoura. — Przesilenie gabinetowe w Hiszpanji. — Spowiednik papieża we Francji).

— Podczas bankietu w Guidhallu na cześć nowego lorda majora City londyńskiej, wygłosił prezydent gabinetu angielskiego Balfour mowę na temat wewnętrznej i zewnętrznej polityki angielskiej. Zaczął od pierwszej, ale wszystkich rozczarował, bo nie dotknął ani stółkiem takich ważnych spraw, jak rozwiązanie parlamentu i data nowych wyborów, a wogóle nie poruszył żadnego z zagadnień, zaprzatających uwagę społeczeństwa angielskiego. Ograniczył się tylko do poruszenia sprawy cierpiącego na brak zarobku proletariatu robotniczego w Anglii. Więcej już interesu ma druga część mowy Balfoura, ta, w której omawiał zewnętrzną politykę angielską. Przedewszystkiem stwierdził on ku niemałemu zdziwieniu słuchaczy, że stosunki międzynarodowe nie grożą obecnie Anglii żadnymi po ważniejszymi zawiązaniami, a to dzięki rozu mnej i szczęśliwej polityce lorda Salisbury'ego i Landsdowne'a. Serdeczne zbliżenie się z Francją i przyjacielskie stosunki ze Staaami Zjednoczonymi nie stoją na zawadzie doprowadzeniu takiego samego porozumienia i z innymi mocarstwami. Sojusz z Japonją gwarantuje Anglii pokój w Azji. Przypomniał dalej Balfour, jakie usługi oddała jego ojczyzna światu, stając wytrwale po stronie trybunałów rozjemczych. W przeciagu ostatnich lat dziesięciu niemniej jak szesnaście zarządów międzynarodowych, dotyczących Anglii, zostało rozstrzygniętych i pokojowo załatwionych drogą polubowną. Jest to rezultat, którego winzować sobie należy. Przy końcu swojej mowy Balfour zaznaczył, że pokojowi świata grozićby mógł chyba jaki monarcha, którego ambicja i żądza terytorjalnych zdobyczy posunęłyby do gwałtownych napaści na sąsiednie narody, ale zaraz dodał uspokajająco, że nie widzi takiego monarchy, przeciwko któremu trzeba byłoby koalicji wszystkich zagrożonych narodów. Ostatni ten ustęp mowy Balfoura jest aż nazbyt przejrzystą aluzją do owej pogłoski, wieści, według której, na podstawie istniejącej jakoby umowy między Petersburgiem a Berlinem, pięć korpusów niemieckich ma stać w pogotowiu do wkroczenia w każdej chwili w granice Królestwa Polskiego.

— W Hiszpanji zanosi się znowu na zmianę rządu. Na razie gabinet Montero Riosa pozostaje jeszcze u steru władzy, ale jedynie z powodu pobytu króla Alfonsa XIII. zagranicą. Gdy król powróci do kraju, wówczas, zażegnane chwilowo przesilenie gabinetowe, wybuchnie na nowo. Gabinet obecny, złożony w duchu liberalnym, powołany został do życia dnia 24 czerwca br. Wyszłed on z nowych wyborów, po odniesieniu w walnym zwycięstwie nad konserwatystami, którzy przedtem trzymali w swych rękach ster rządu, ale niedługo cieszył się zwycięstwem, bo wkrótce, po kilku zaledwie tygodniach w-

lonie nowego gabinetu wybuchło poważne przesilenie. Powód do niego dało to, że ministrowie wojny i marynarki zażądali ogromnych kredytów, na które minister finansów zgodzić się nie chciał i nie mógł, tembardziej, iż wiadomo, że sumy takie w przeważnej części idą na z bogacenie deputowanych, ich rodzin i wyborców. Wskutek tego obaj ministrowie: obrony krajowej z jednej, a finansów z drugiej strony, zagrozili ustąpieniem, co w końcu skłoniło Montero Riosa do podania się do dymisji. Król na wyjeździe, uznawszy postawę ministra finansów za sztuczną, polecił gabiabietowi pozostanie na swoim stanowisku; po jego atoli powrocie przesilenie wybuchnąć musi na nowo, gdyż bezcelnego okradania funduszy krajowych ze zdrową gospodarką finansową i z interesem kraju w żaden sposób pogodzić niepodobna.

— Do stolicy nadsekwańskiej przybył w tych dniach kardynał Józef Yves y Tuto, członek Kolegium św. i spowiednik papieża. Na te niezwykłe — wobec panujących obecnie we Francji stosunków — odwiedziny, zwrócił uwagę cały świat katolicki. *Gaulois* twierdzi, że kardynał Yves ma ważną misję do spełnienia i że udał się do stolicy Francji na wyraźne zlecenie Piusa X. Ojciec św. przed powzięciem doniosłych postanowień co do spraw kościelnych we Francji pragnie zasięgnąć informacji u źródła samego. Wysłannik papieża będzie musiał tedy odnyć szereg rad z przedstawicielami episkopatu francuskiego i zbadać na miejscu, jakie są dyspozycje biskupów, kleru, katolików, oraz dowiedzieć się, jaki jest stan umysłów mężów politycznych, którzy zamierzają wkrótce wpaść w życie ustawę separacyjną, zwaną *lex Briand*. Kardynał Yves ma się też porozumieć ze sternikami Kościoła we Francji w ważnej sprawie obsadzenia wakujących stolic biskupich.

Z Królestwa Polskiego.

Polska Macierz szkolna w Królestwie.

Kurier Warszawski donosi, iż grono osób dobrej woli, mając na uwadze nagłą potrzebę powołania instytucji, któraby krzewiła oświatę i rozwój polskiej kultury narodowej, postanowiło zawiązać *Macierz* „Polskiej Macierzy szkolnej. Do celu swego „Macierz“ dążyć będzie przez zakładanie, utrzymanie i popieranie kursów dla analfabek i wiośniaków, szkół ludowych miejskich i wiejskich, seminarjów nauczycielskich, szkół frędlich itd., urządzanie odczytów popularnych, wydawanie czasopism pedagogicznych i ludowych, oraz polskich podręczników szkolnych, zakładanie czytelni i bibliotek ludowych, udzielanie uczącej się młodzieży stypendjów i zapomóg itd. Stowarzyszenie stoi poza wszystkimi stronnictwami: jedynem jego zadaniem jest rozwój polskiego szkolnictwa i oświaty wogóle. Głównymi organami stowarzyszenia są: rada nadzorcza, złożona z 35ciu członków, z prezesem Henrykiem Sienkiewiczem na czele, i zarząd główny z 18tu osób, któremu przewodniczy mecenas Antoni Osuchowski. Biuro zarządu mieści się w mieszkaniu prezesa zarządu głównego, przy ulicy Senatorskiej nr. 8.

Po zatwierdzeniu ustawy przez zebranie ogólne nastąpią nowe wybory.

Wiec kolejowy.

Kolejarze warszawscy zebrałi na wiecu w środę uchwalili jednogłośnie zaniechać dalszego strejku. Powzięta przez wiec rezolucja opiewa w streszczeniu, że pracownicy kolei wiedeńskiej i nadwiślańskich, ze względu na warunki i położenie ogólnokrajowe, doszli do wniosku, iż strejk kolejowy należy warunkowo na razie przerwać i odrazu do-

pracy powrócić. Ogół pracowników kolejowych nie uważa bynajmniej tego zaniechania bezrobocia za ustępstwo wobec rządu lub za porażkę. Przeciwnie, potępiając najśrobiej obwieszczenie rządu, ogłaszające całe Królestwo Polskie w stanie wojennym, ogół pracowników kolejowych, na wiecu zgromadzonych, wyraża nadzieję i przekonanie, że odda wszelkie usiłowania swoje zbiorowe skierując do tem lepszego przygotowania się do dalszej walki w imię wolności i tem ściślejszego zorganizowania się i umocnienia.

O uchwale tej zawiadomiono natychmiast przedstawicieli rozmaitych partyj, należących do organizacji bezrobocia powszechnego, i postanowiono rozpocząć ruch normalny o północy z czwartku na piątek.

Kłamstwo Wittego.

Jak z telegramów wiadomo, Witte przyjmując deputację wiecu prawników, powiedział do niej, iż zaprowadzenia stanu wojennego w Królestwie domagali się fabrykanci i przemysłowcy Królestwa.

Na wiadomość o tem zebrało się natychmiast na posiedzenie Koło przemysłowe i po długich obradach przyjęło następującą rezolucję:

„Zebrani na posiedzeniu Koła przemysłowców, podpisani przedstawiciele przemysłu Królestwa Polskiego — zadziwieni i oburzeni doniesieniem telegraficznym z Petersburga, w którym posądzono nas o rzekome żądania wprowadzenia lub utrzymania stanu wojennego w kraju naszym — protestujemy najuroczyściej i najbardziej stanowczo. Oświadczamy, iż ani nikt z nas nie wypowiadał podobnego żądania, ani nie wiemy, aby ktokolwiek z fabrykantów odwoływał się w tym względzie do władz państwowych. Przeciwnie, wprowadzenie stanu wojennego uważamy za niezasadnione i szkodliwe, zarówno dla interesów społecznych, jak i przemysłowych naszego kraju.“

Następuje kilkadziesiąt podpisów fabrykantów i przemysłowców w Królestwie.

Bomba w Radomiu.

Gazeta radomska donosi: „W ubiegłą niedzielę (12 bm.) ogłuszający huk całym miastem wstrząsnął. Nieznany sprawca podłożył od strony podwórza pod gmach piętrowy, w którym mieści się zarząd powiatowy i mieszkanie naczelnika powiatu, przy rząd wybuchowy. Siła wybuchu była straszna: rozwalila ścianę klatki schodowej ku chennej od dachu do dołu; czasiki cegieł i żelazniwa wywalily kawał parkanu w domu sąsiednim, po drodze łamiąc i ścinając krzewy i drzewa w ogródku. W samym gmachu zniszczenie ogromne, szczególnie na dole w lokalu biurowym. Ramy z niektórych okien wyrwane, wszystkie szyby w drobny mak potrzaskane, futryny wystąpiły z murów, nawet w jednym z biur napór powietrza wywałzył drzwi żelazne, drewniane zaś porzrywał w kawałki. Szkło i cegła pokryły wszystkie podłogi, biurka i szafy w mieszkaniu na piętrze szkody nieznaczne. Ofiar w ludziach nie było. Trafem ocaleli: synek naczelnika powiatu i strażnik dyżurny, którzy w czasie wybuchu siedzieli przy oknach, jeden w mieszkaniu na górze, drugi na dole w biurze. Wybuch powybijał mnóstwo szyb nitylko w domach sąsiednich, lecz w resursie i w domach, położonych po przeciwnej stronie ulicy Warszawskiej.“

Prasa o autonomji Królestwa.

Kurier polski zamieszcza w tej sprawie obszerny artykuł, w którym pisze między innymi: Autonomja Polski jest koniecznością, jest pilną potrzebą i dla nas i dla Rosji. Nieuwzględnienie w ustroju państwowym naszych kulturalnych odrębności, naszego cywilizacyj-

nego poziomu, naszych praw naturalnych i historycznych, byłoby krzywdą, z którą naród polski pogodzić się nie mógł, któraby wywołała szereg nieporozumień, błędów i występów, takich samych, jakich tyle popełniła samowładna burokracja. Bez wprowadzenia autonomji stosunek Polski do Rosji zmieniłby się niewiele, albo nie zmieniłby się wcale, co jest dziś bardzo, a bardzo niepożądane dla stron obu, co byłoby zaprzeczeniem i podeptaniem pięknych haseł, w imię których kwiat narodu rosyjskiego rozpoczął walkę o wolność. Tym sposobem wieść o autonomji, jeśli nie jest dziś jeszcze prawdziwą, to jest tylko przedwczesną. Niepodobna wątpić, że autonomja przyjdzie, jako nieunikniona konieczność. Jest to tylko kwestja czasu.

W dalszym ciągu zwraca jednak *Kurier Polski* uwagę społeczeństwa, iż nie jest dotychczas przygotowanym do samorządu, że przygotowanie to powinno nastąpić jak najrychlej, jednostki powinny kształcić się do bliskiej pracy. Galicja, wyrobiona politycznie, powinna przyjąć Królestwu z pomocą. Nadto nie ma zgody co do tego, jaką powinna być autonomia. Odtóż trzeba stwierdzić, że najszersza niekoniecznie musi być najlepsza. Pamiętać trzeba, iż ziemie litewskie i ruskie nie otrzymają samorządu, więc autonomia Królestwa winna być tak ukształtowana, aby nie odcinała murem miliona Polaków, tam zamieszkałych, od Królestwa, od głównego ogniska życia narodowego. „Względ to ważny — kończy *Kurier Polski* — nie osłabia jednak pewnika, że autonomia jest w Królestwie potrzebą nieodzowną, że w polskim kraju powinien panować polski język i polski obyczaj.“

Słowo pisze: Chwila dzisiejsza bardzo jest jeszcze nieklarowna i niepewna, mimo, że nam telegraf przyniósł z Petersburga wieść nad wszelki wyraz pożądaną i radośną: pogłoskę o autonomji Królestwa Polskiego, którą władze dać nam zamierzają, wychodząc tym razem na spotkanie życzeń całego naszego społeczeństwa, od skrajnej jego prawicy, do skrajnej lewicy. Na tym gruncie połączyć się winniśmy wszyscy i połączymy się niezawodnie.

W podobny sposób wyrażają się inne dzienniki warszawskie.

SEJM.

56. posiedzenie, 11. sesji, VIII. periody Sejmu galicyjskiego.

Lwów, 18 listopada.

Dzisiejsze posiedzenie otworzył marszałek krajowy o godzinie 10:25, poczem sekretarz odczytał petycje, złożone do łaski marszałkowskiej.

Następnie odczytano

Interpelację:

p. Starzyńskiego, dlaczego mimo uchwały Sejmu, nie zaprowadzono dotychczas w Żółtki trybunału sądowego I instancji.

Dodatek drożyniany.

P. Merunowicz uzasadniał następnie swój wniosek o przyznanie dodatku drożynianego dla nauczycieli ludowych okręgu lwowskiego zamiejskiego. Wniosek odesłano do Wydziału krajowego, jako komisji budżetowej.

Stosunki sanitarne.

Następnie p. Mars, jako sprawozdawca komisji sanitarnej, przedłożył sprawozdanie o stosunkach sanitarnych w szpitalach krajowych. Sprawozdanie to kończy się wnioskiem, polecającym Wydziałowi krajowemu, żeby dokładał wszelkich starań celem usunięcia ze szpitala lwowskiego kliniki dermatologicznej i okulistycznej, jak najmniej 8 sióstr miłosier-

(26) FRANCISZEK HERCZEG.

Wśród obcych ludzi.

(Tłomaczył H. CEPNIŃSKI).

(Ciąg dalszy).

W tydzień później.

Majorowa straszliwie mnie dzisiaj zburczała, a nawet dość po grubiańsku się ze mną obeszła, ale nie biorę jej tego za złe, bo czuję, że miała słusność. Między innymi tak powiedziała do mnie:

— Słuchaj Paulo, daj już raz spokój z tem ciągłym afektowaniem się, bo mówię ci, że zwarzujesz na tym punkcie. Nic nie jest i nie pijesz, często pary z ust nie wypuszczasz, milczysz jak zaklęta i ciągle tylko oczami przewracasz. Zauważyłam także, że niechętnie wychodzisz z moimi córkami na spacer i aby w domu zostać, wyszukujesz sobie robotę, która należy do służby, a nie do ciebie. Powiedz mi, co się tobie właściwie stało? Przecież chorą już nie jesteś! To się musi skończyć, bo ja tego dłużej już nie zniosę! W sobotę jest bal w kasynie oficerskim. Pójdiesz razem z nami i jeżeli się porządnie wyłazysz, to może nareście zmartwiesz. Z końcem tego miesiąca urządzamy u siebie wieczorek z tańcami, będziesz więc miała

znowu sposobność do zabawienia się. A teraz idź do swojego pokoju i zajmij się spórządzeniem białej sukni na bal. Z grymasami daj sobie już spokój, bo ja tego nie znoszę i gdybyś się nie poprawiła, to mówię ci zupełnie serio, że może się zdarzyć, iż zabiorę się do ciebie jak matka, a ja nie żartuję. Za pytaj się moich córek, a one ci powiedzą, że umię nitylko słowami karać.

Było to powiedziane w taki sam sposób, w jaki z pewnością major zwykł przemawiać do żołnierzy przed szeregiem. Ale — powtarzam — nie obraziłam się za to, bo czuję, że majorowa ma słusność. Tylko ten bal, ten nieznośny bal!... Żebym choć mogła znaleźć jakiś pozór, aby się od półsica nań uwołnić. Ale jakby to zrobić? Ciagle nad tem myślę, ale nic wymyślić nie mogę.

13 lutego.

Jutro więc idziemy na bal! I rzecz dziwna: nie jestem tem bynajmniej zmartwiona. Przeciwnie, chciałabym tańczyć do upadłego. Przyszło to na mnie nagle wczoraj. Skąd? Dlaczego? — nie mam pojęcia. To też oczekuję jutra prawy z niecierpliwością. Tak, pójdę na bal i będę tańczyła, ile mi tylko sił starczy.

Ale przedtem muszę załatwić pewną formalność. Pójdź tu, biedny mój Sandorze, niech cię pogrzebie! Przysięgam sobie, nigdy od dzisiaj nie wymieniam twego nazwiska, nigdy nie myślę o tobie i nigdy nie piszę! Sądzę też, że mi się to uda, bo uczyniłam

spozstrzeżenie, iż u mnie wszystko przed przymia, łatwo się zaciera. Nawet tzy osychają na mnie przedziej i tańcuję, niż u innych kobiet. Pzypuszczam, że będzie tak i w tym wypadku. Urządzą ci, biedny Sandorze, pogrzeb pierwszej klasy i, chcąc być sprawiedliwą, wyznaję, że nie ty właściwie jesteś tutaj winien, ale ja raczej. Gdyśmy zawierali pomiędzy sobą ów śmieszny układ, ty byłeś niedoświadczonym, ja wyrachowaną. A jeżeli i teraz jeszcze kolacje się gdzieś tam w moim sercu żywsze dla ciebie uczucie, to jest ono zbyt nikłe, zbyt słabe, aby mogło przeważać szalę żalu, gorczy i wstydu, które to serce moje napelniają, a które nie dają mi żadnego tytułu prawnego do tego, abym mogła żądać od ciebie jakiegokolwiek zadośćuczynienia.

15 lutego.

A więc już po balu! Wróciłyśmy z niego do domu rano. Majorowa chciała wprawdzie opuścić salę balową wcześniej, ale okazało się niepodobniestwem wywieść do domu obu panien, które oświadczyły stanowczo, że wyjdą z sali ostatnie. I majorowa oczywiście uległa żądaniu córek, a ja odniosłam wrażenie, że z pewnością byłby one to odchorowały, gdyby musiały wracać do domu wówczas, gdy na balu w najlepsze się jeszcze bawiono.

Co do mnie, to tańczyłam ubiegłej nocy więcej, niż dotąd w całym moim życiu. Nie wiem nawet, z kim tańczyłam; zdaje mi się

tylko, że ze wszystkimi. Nikomu, kto mnie prosił do tańca, nie odmówiłam, taka ogarnęła mnie niemal żądza zatańczenia się na śmierć. To też tańczyłam bez opamiętania. Przypnając, że była to raczej jakaś dzika przyjemność, niż przyjemność prawdziwa. Ale nie zważałam na to. Dopiero, gdy wracałam do domu, ochłoniwszy na ulicy z tego gwaru, który mnie na balu otoczył, uczułam nagle dziwny niesmak, który zmienił się potem w lęk przed samą sobą, gdy ujrzałam siebie w lustrze. Bo też wyglądałam strasznie. Siady nocy nieprzespanej i zmęczenia nadały twarzy mojej taki wygląd, jakbym przepędziła noc na jakichś orgiach.

Bądź co bądź, bawiłam się wyśmienicie. Więcej nawet: odczułam tej nocy na sobie to, co kobiety nazywają tryumfem. To bowiem pewna, że podobobałam się najbardziej ze wszystkich kobiet, obecnych na tym balu, choć najskromniej byłam ze wszystkich ubrana. Inne poubierały się w drgie suknie, poubierane od góry do dołu błyskotkami, podczas gdy ja miałam na sobie skromną, pojedynczą, białą sukienkę, zupełnie gładką i bez wszelkich ozdób. Gdy tylko wszłam na salę, zauważyłam, że zwróciłam na siebie uwagę wszystkich. Mimoto aż do jedenastej w nocy „pietruszkowałam“ aż, bo nikt się do mnie nie zbliżył, nikt do tańca nie zaprosił. Powód odgadłam zaraz. Młodzi oficerowie nie mogli się jeszcze zdecydować na to, czy im wypada tańczyć ze zwykłą guwernantką. Kwe-

stję rozstrzygnął dopiero sam generał, który zawiął się na salę na krótko przed jedenastą. Dygnitarz ten, którego nazwisko wymawia zawsze nasz major z drżeniem i lękiem, jest starszym już mężczyzną. Wygląda na arystokratę, ale także i na straszniejszego łobuza. Dość spojrzeć na jego twarz, aby zaraz poznać, że ten człowiek używał sobie życia do syta. Przyszł na bal z żoną i dwiema córkami. Dostrzegłszy mnie, zaraz kazał sobie przedstawić i przy tej sposobności zaangażował mnie do najblższego kadryla. Przykład, dany przez ekscelencję, podzielał na innych zachęcająco. Obecni na sali oficerowie zaczęli mnie sobie teraz formalnie z ręk wrywać. Znalazłam się w jednej chwili popośtu w objęciu. Nie skończyłam jeszcze z jednym tancerzem, a już stało przedemną kilku innych. Karneć mój jest aż czarny od zapisanych na nim nazwisk. Jednym słowem, bawiłam się wyśmienicie tańczyłam z wszystkimi.

Jedna tylko mnie rzecz zmartwiła. Zobaczyłam, że majorówny nie podobaly się i że prawie nic nie tańcza. Biedaczki! Alboż to ich wina, że natura, nie oskapiwszy im zdrowia, poskapiła urody. Choć bowiem są niezaprzeczenie wcale przystojne, ale nie mają w sobie nic z tego uroku, który przykuwa do siebie mężczyzn. Są ładne jak dzieci, ale nie jak kobiety.

(Ciąg dalszy nastąpi).

dzia klinicznych do innego budynku, a to w celu już to poprawy warunków higienicznych tego szpitala i w celu pomieszczenia lekarzy, którzy w szpitalu mieszkać powinni.

Dalej poleca Sejm Wydziałowi krajowemu, aby o ile to w jego mocy, przyspieszył rokowania z rządem, w sprawie wybudowania się mającego zakładu dla położnic w Krakowie.

Wreszcie uznaje Sejm potrzebę zaopatrzenia lekarzy okręgowych w razie niedostępności do pracy, przez ustanowienie emerytury za przyczynieniem się funduszu krajowego i samych lekarzy okręgowych i poleca Wydziałowi krajowemu, aby odpowiednio wnioskowi w tej mierze Sejmowi przedłożył.

W dyskusji p. Trzeciński dotknął kwestji stanu zdrowotnego w kraju i wyraził życzenie, by departament sanitarny dążył dalej w kierunku poprawy tych stosunków.

P. Wurst żalił się, że szpital powszechny we Lwowie ciągle jest przedmiotem skarg i utyskiwań. Wydział krajowy powinien dążyć do usunięcia braku miejsca dla chorych i pomnożenia liczby lekarzy pomocniczych.

Powiększenie gmachu Wydziału krajowego.

Następnie upoważnił Sejm Wydział krajowy do budowy trzypiętrowego skrzydła gmachu sejmowego kosztem 260 000 koron.

Gimnazjum w Dębicy.

Petycji gminy miasta Dębicy o udzielenie p. żyłki komunalnej w kwocie 214.293 koron na budowę gimnazjum przekazała Izba Wydziałowi krajowemu.

VI. Departament.

P. Fruchtmann przedłożył sprawozdanie z czynności VI departamentu Wydziału krajowego. Na wniosek komisji prawiczej, ponowił Sejm uchwały swoje, dotyczące otwarcia nowych sądów obwodowych i powiatowych i wezwał ponownie rząd, aby otworzył bezwzględnie sąd obwodowy w Czortkowie i powiatowy w Jablonowie, dalej, aby jaknajrychlej przystąpił do utworzenia sądów obwodowych w Białej, Bchni, Nowym Targu, Melcu, Jarosławu i Zółkwi, oraz sądów powiatowych w Branowie, Majdanie, Rudniku, Jagielnicy, Jezierzanach, Krasnem, Podkaminie, Strzeliskach nowych, Uścierzkach i Zawalowie.

Wnioski te Izba uchwaliła.

O chów koni.

Zgodnie z wnioskiem p. Zagórskiego, wezwał Sejm rząd, aby podwyższył kwotę 50.000 kor. przeznaczoną na premie dla hodowców za konie wprost od nich dla armji zakupowane. W dyskusji przemawiali pp.: St. Jędrzejowicz, Artur Cielecki i Huryk, który się żalił, że rząd przy zakupie koni pomija chłopów, a kupuje ich konie za pośrednictwem handlarzy.

Szkola ogrodnicza w Tarnowie.

P. Struszkiewicz przedstawił następnie sprawozdanie Wydziału krajowego o szkole ogrodniczej w Tarnowie.

P. Wilczkiewicz wyraził uznanie Wydziałowi krajowemu za rozszerzenie w tej szkole nauk praktycznych.

Przemysłowe szkoły uzupełniające.

Sprawozdanie komisji przemysłowej o szkołach przemysłow. uzupełniających, przyjęła Izba do wiadomości, a uznając dodatnią działalność tych szkół, wyraziła życzenie, by Wydział krajowy jak najwięcej tych szkół zakładał.

Dalej poleciła Izba Wydziałowi krajowemu, by umożliwił ukończonym uczniom dalsze kształcenie się w ryunkach zawodowych. Następnie wezwał rząd, by przy akademiach handlowej we Lwowie utworzył specjalne kursy dla nauczycieli ludowych.

Wybory.

Następnie odbyły się wybory członków galic. Kasy oszczędności. Wybrałi zostali pp. dr. Władysław Abraham, dr. Jarosław Kutczkowski, dr. Ad. H. Lilen, Stanisław Niezabitowski, Eugeniusz Pierożyński, Jan Schulz, Stefan Sekowski, dr. Zygmunt Skowroński.

Do komisji apelacyjnej dla podatku osobisto dochodowego z małej własności wybrano, jako członków: ks. Jana Czapelskiego, kanonika grem. kapituły gr.-kat., Bolesława Zardeckiego, p. na Sejm krajowy; jako zastępcę: dra Jana Steczkowskiego, dyrektora galic. Kasy oszczędności we Lwowie.

Z wielkiej własności, jako zastępcę: Stefana Moysę-Rochackiego, p. na Sejm krajowy i właściciela dóbr.

Z kurji miast i izb handlowych, jako członka: Jana Federowicza, p. na Sejm krajowy; jako zastępcę: dra Edwarda Stroynowskiego, lekarza we Lwowie.

Z całego Sejmu, jako członków: Augusta Gorayskiego, p. na Sejm krajowy, dra Władysława Krańskiego, p. na Sejm krajowy, dra Natana Löwensteina, p. na Sejm krajowy; jako zastępców: Marjana Dydyńskiego, właściciela dóbr, Albina Rayskiego, p. na Sejm krajowy, dra Tadeusza Skalkowskiego, p. na Sejm krajowy.

Do krajowej komisji powszechnego podatku zarobkowego wybrano z wielkiej własności, jako członka: Stanisława Jędrzejowicza, p. na Sejm krajowy; jako zastępców: Leszka Cieńskiego, p. na Sejm krajowy, Aleksandra Dąmowskiego, właściciela dóbr.

Z małej własności, jako członka: Wojciecha Sweda, p. na Sejm krajowy.

Z kurji miast i izb handlowych, jako zastępcę: Józefa Wczelaka, fabrykanta we Lwowie.

Z całego Sejmu, jako członków: dra Władysława J. J. J. J., członka Wydziału krajowego, Leonarda Wiśniewskiego, p. na Sejm krajowy; jako zastępców: dra Stanisława Olszewskiego, właściciela kopalni nafty, Aleksandra Krzczunowicza, właściciela dóbr.

Budowa klinik we Lwowie.

Następnie upoważnił Sejm Wydział krajowy do zawarcia ostatecznej umowy z rządem co do udziału funduszu krajowego w kosztach budowy brakujących klinik we Lwowie do wysokości sumy 480 000 k. i połowy ceny kupna potrzebnych pod budowę gmachu, oraz do wydatkowania odpowiedniej sumy na następne roboty, gdyby Wydział kra-

jowy uznał za potrzebne rozpocząć te roboty przed najbliższą sesją sejmową.

O zawartej umowie zdra sprawę Wydział krajowy na najbliższej sesji sejmowej.

Budowa koszar.

Sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowych funduszach pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1 stycznia 1904 r. do 30 czerwca 1905 r. przyjął Sejm do wiadomości i ponowił swe wezwanie z 19 września 1903, 3 listopada 1903, 31 października 1904, wywołujące rząd, ażeby fundusz pożyczkowy dla gmin i osób prywatnych na budowę koszar dla wojska zasilał ze skarbu państwowego.

Budowa drogi.

Z kolei uchwalił Sejm podwyższyć subwencję krójącą na budowę drogi powiatowej Gródek Kamienobród-Wola Dobrostańska Jaryna do wysokości 60 pr. kosztów budowy.

Lekarze szkolni.

Następnie weszła na porządek dzienny sprawa wprowadzenia instytucji lekarzy szkolnych.

Sejm uchwalił uznając potrzebę i konieczność jak najrychlejszego zorganizowania lekarskiej szkolnej służby zdrowia w całej Galicji, a przedewszystkiem wprowadzenia w styku j lekarzy szkolnych w szkołach średnich, co podniesionem już zostało w sprawozdaniu komisji szkolnej o stanie szkół średnich za rok 1904/5, wzywa się rząd szkolną krajową, ażeby zwołaną została w tym celu ankietą, złożoną z osób kompetentnych.

Ograniczenie przyzusu szkolnego.

Z referatu p. T. Cieńskiego wezwał Sejm Radę szkolną krajową, aby we właściwy sposób podała do wiadomości rodziców, że ustawa zezwala na rozpoczynanie nauk szkolnych dziećmi dopiero w siódmym roku życia i aby się zastanowiła, czy przeszkód w uczęszczaniu do szkoły, wywołanych robotami gospodarskimi, nie możnaby w jakiś sposób usunąć.

Kursa sadownicze.

Następnie referował p. Michałowski sprawozdanie komisji szkolnej o rezolucji p. ks. Wilczkiewicza w sprawie zwinięcia kursów sadowniczych dla nauczycieli, a wprowadzenia regularnej nauki sadownictwa na IV. roku seminarjum, w miarę, jak znajdują się fachowe sily nauczycielskie.

Zgodnie z wywodami referenta, uchwaliła Izba nad rezolucją ks. p. Wilczkiewicza przejsz do porządku dziennego; — równocześnie wezwał Radę szk. kraj. o podjęcie starań, celem wyjednania u rządu znaczniejszej dotacji na naukę gospodarstwa wiejskiego w seminarjach nauczycielskich męskich — jakoteż wprowadzenia podziału przepietnionych klas przy praktycznych ćwiczeniach na dwie grupy.

O brak wagonów.

P. Michalski przedstawił następnie sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji „centr. Związku galic. przem. fabrycznego” w przedmiocie braku wagonów na kolejach państwowych. Sprawozdanie kończy się wnioskiem wzywającym rząd, by ujemnym następstwem niedostatecznego wyposażenia taboru towarowego oraz przepisów o ładowaniu i dostawie na kole państwowej wogóle, a na północno-wschodniej jej części w szczególności — któreto następstwa co roku silnie dają się we znaki, a szczególnie w r. b. rolnictwu, przemysłowi i handlowi galicyjskiemu niezmiernie przyniosły szkody — zapobiegł jak najrychlej: przez wydanie uzupełnienia taboru, przywrócenie normalnego terminu załadowania i wyładowania wozów, oraz przez zniesienie przedłużenia normalnego terminu dostawy o 24 godzin dla sieci północno-wschodniej.

W dyskusji nad tą sprawą, żalił się p. Stapiński na brak wagonów III klasy przy pociągach pospiesznych na linii Lwów Kraków.

P. Piniński popierał wniosek komisji i przytoczył krzywdy, jakie się dzieją rolnikom, kupcom i przemysłowcom z powodu braku wagonów towarowych.

Ks. Stojalowski zwrócił się do członków Kola polskiego w Wiedniu, ażeby starali się wymódz na administracji kolejowej, ażeby podróżowane III klasą w Galicji przestalo być męką i plagą.

Na tem odczytał p. marszałek o godzinie 2 popołudniu posiedzenie, oznaczając na następne na 8 wieczorem.

Dziś wieczorem rozpocznie się dyskusja nad bu-żtem krajowym.

Od wydawnictwa.

Dotychczasowej naszej wiadomości, że niektórzy osoby interesowane są przekonania, iż drukarnia „Dziennika polskiego” stanowi część integralną naszego wydawnictwa. Otóż oświadczamy, że rzeczona drukarnia „Dziennika polskiego” z naszym wydawnictwem nie ma nic wspólnego, które to wydawnictwo posiada od lat własną drukarnię pod firmą: „Drukarnia M. Schmitta i Spki” w niej się też „Dziennik Polski” drukuje i skład ten wykonywa wszelkie inne drukarskie roboty.

Wydawnictwo „Dziennika polskiego”

KRONIKA.

Djarżewski lwowski.

Niedziela, 19 listopada. Powszechne wykłady uniwersyteckie: W sali gimnastycznej szkoły kolejowej (dojazd do dworca głównego), od godziny 5 1/2 do 6 1/2 wieczorem, prof. szoty realnej B. Duchowicz: „O środkach spożywczych, ich fałszowaniu i sposobach wykrywania fałszowań” (z doświadczeń-niami). — W zakładzie fizycznym uniwersytetu (ul. Diugosza 1. 8), od godziny 6 1/2—7 1/2 wieczorem, prof. uniw. dr. J. Nusbaum: „Ze współczesnych zagadnień biologii” (z demonstracjami).

Teatr miejski: „Kościuszek pod Racławicami”, obraz historyczny ze śpiewami. Początek o godzinie 3 1/2 popołudniu.

„Carmen”, opera. Początek o godzinie 7 1/2 wieczorem.

Filharmonja: Koncert filharmoniczny Jana Ranga, koncertmistrza na organach i Fioriani Zbieżchowskiej, śpiewaczki operowej. Początek o godzinie 7 1/2 wieczorem.

„Sokole” (macierz): Uroczysty wieczór ku pamięci powstania listopadowego. Początek o godzinie 7 wieczorem.

W Stow. kupców i młodzieży handlowej (ul. Czarnieckiego 1. 1): Uroczysty wieczór listopadowy. Początek o godzinie 7 wieczorem.

W wielkiej sali ratuszowej: Przedstawienie pt. „Adam Mickiewicz”, kronika z życia poety w 75 świętynich obrazach. Początek o godzinie 5 popołudniu.

W salach Tow. sztuk pięknych (Muzeum przemysłowe m.): „Wystawa jesienna”. Od godziny 9 rano do 4 popołudniu.

Muzeum przemysłowe m. otwarte dla publiczności od godziny 9 rano do 2 popołudniu. Na placu powystawowym: „Panorama rakławicka”. Od godziny 9 rano aż do zmierzchu.

Kalendarz. Niedziela. (19): Elżbiety kr. — Drogomira. — (6) Pawła arch. Wschód słońca o godzinie 7 minut 20, zachód o godzinie 4 minut 11.

Lwów 18 listopada.

Stan powietrza. Godzina 12 w południe: Ciężota +4° R. Pogoda.

Z notariatu. Nowomianowany notariusz p. Leon Huzar, objął już urzędowanie w Peczenizynie.

Notariusz Teofil Wit sławski przeniesiony z Borszczowa do Lwowa, notariusz Jan Postępski przy niesiony z Żukwi do Borszczowa.

Wiec pomocników kancelaryjnych. Uzupełniając krótkie sprawozdanie z dnia 13 bm. o wiece pomocników kancelaryjnych od bytym 12 bm. dodajemy, że na zjeździe tym stawili się gremialnie wszystkie panie, pracujące przy urzędach państwowych we Lwowie w imponującej liczbie około 200. W sprawie zabezpieczenia przyszłości, tj. zapewnienia emerytury kobietom, które pominięto rozporządzeniem z 19 lipca 1902, przemawiała p. Kwiatkowska i p. Kmicieński, którzy w krótkich i zwiększonych słowach wykazali krzywdę kobiet wypełniających, tak samo i te same obowiązki, jakie są nałożone na męski personal kancelaryjny, a przecież pobawionych przywilejów, jakimi rozporządzenie powyższe obdarza mężczyzn.

Wiec uchwalił zatem rezolucję domaganą się u rządu, by rozporządzeniem z 19 lipca 1902 objął także i kobiety.

Stypendjum im ces. Franciszka Józefa w kwocie 2.000 koron otrzymał na polecenie Szkoły politechnicznej lwowskiej były jej student dr Bronisław Biegeleisen celem dalszego kształcenia się zagranicą. Jako asystent Politechniki berlińskiej oddaje się p. Biegeleisen studjum na wydziale budowy maszyn.

Strejk uczniów szkoły lasowej. Studenci szkoły lasowej odbyli wczoraj poufne zgromadzenie, na którym uchwalamo zaprzestać uczęszać na wykłady aż do czasu, w którym żądania, przedstawione w memorjalu, złożonym na ręce p. Stapińskiego i przez niego wniesione do Sejmu, nie zostaną uwzględnione.

Kronika krakowska. (Telefonem). Dziś rozpoczęła się przed trybunałem rozprawa przeciw kilku robotnikom i terminatorom, oskarżonym o gwałt publiczny i wysiępek zbiegowiska, popełniony dnia 15 z. m., w czasie demonstracji socjalistycznej. Pomędzy obwinionymi jest także lekarz miejskiej Kasy chorych dla robotników, dr. Emil Bobrowski, obwiniony o zbiegowisko. Rozprawa skończy się dziś popołudniu.

Grzeźność, czy wyrachowanie? Wilhelm II uczynił znów krok, który w Niemczech wywołal wielkie zdziwienie, a w niemieckiej prasie hakatyjcznej ogromne oburzenie. Marszałkowi krajowemu Alajci i Lotaryngji, Jaunezowi, cieszącemu się osobistymi względami Wilhelma II, umarła żona. Z tego powodu przestał pisać cesarz telegram kondolencyjny w języku francuskim. Nawet liberalny „Berliner Tageblatt” uważa to za rzecz niesłychaną, aby cesarz niemiecki do urzędnika niemieckiego telegrafował po francusku. Nadmienić tu jeszcze wypadka, że zmarła pani Jaunez, wielka patriotka francuska, przed rokiem mniej więcej, gdy Wilhelm II odwiedził jej męża w ich dobrach, ostentacyjnie na ten czas wyjechała do Francji.

Posel papięski u mikada. Z Tokio do nasza do pism angielskich: W piątek dnia 10 bm. odbyła się tutaj scena, niebywała dotąd w dziejach katolicyzmu. Nadzwyczajny wysłannik Ojca św. biskup O’Connell, który dopiero przybył z Ameryki do Japonji miał u mikada w pałacu cesarskiej audjencji prywatną. Do pałacu przyjechał ks. biskup powozem cesarskim i wogóle oddano mu wszystkie honory, jako wysłannikowi. Po audjencji oświadczył ks. biskup korespondentowi „Daily Telegraphu”, że ma misję poufną i że przyjęto go z czcą najwyższą. Mikado oświadczył, iż wielce go cieszyła ta wizyta, która, jak się on spodziewa, przyczyni się do ścięśnienia węzłów pomiędzy nim a jego poddanyimi katolikami. Po audjencji u cesarza przyjmowała ks. biskupa cesarzowa. Cesarz zaprosił przedstawiciela papieża na zabawę ogrodową, co jest bardzo rzadkiem odeszczęśnieniem.

Nowy ruch bokserów w Chinach. Do „Morning Post” donoszą z Szangaju, że, według wiadomości, które nadechodzą z Pekinu, położenie wewnętrzne w Chinach ma być bardzo groźne. Powstał tam silny ruch przeciwdynastyczny, który zwraca się również przeciwko obcym i przybiera taki sam charakter, jaki miał ruch bokserów w r. 1898. Rząd ścięga ze wszystkich stron wojsko regularne, celem zabezpieczenia dworu i p.śelstw zagranicznych.

Energiczna i mądra pana. Do urzędu stanu cywilnego w Poznaniu, przybyła onegdaj pewna młoda panka z Wilcy, celem dogożnego złączenia się węzłem małż.ńskim. Urzędnik po przeczytaniu i załatwieniu zwykłych formalności, przystąpił do obliczeń i zapytał podług przepisu urzędowej formułki, najpierw młodego pana, czy ma wolną a nieprzyuszaną itd.: „tak, mam”, odpowiedział głosem donośnym. Gdy następnie zapytał narzeczoną, ta również śmiało odpowiedziała: „nie mam!” Urzędnik sądził, że może go panna nie zrozumiała, powtórzył po raz drugi zapytanie i po raz drugi otrzymał odpowiedź: „nie mam!” Zdziwiony urzędnik

pytał o powód, a panna wskazując urzędnikowi niedożego męża, rzekła: „Patrząc nań, on pijany i ja pijaka mam wzięć za męża? nie, nie chcę!” „Można pani była przedtem rozważyć i nie przychodzić z tym, którego pani nie chce pojąc za męża”, powiada urzędnik. „Dopiero w drodze rozważyłam sobie i postanowiłam oświadczyć w urzędzie, że pijaka nie chcę sobie za męża”. Skłoniwszy się, wyszła.

Wyjaśnienia Niebogotowa. Eks admirał Niebogotow, wobec diennikarzy francuskich, którzy go odwiedzili w Marsylji, opowiadał przebieg bitwy pod Tuszimą. Podajemy treść tego opowiadania, jako przyczynek do historii tej największej klęski na morzu.

„Dnia 26 maja — opowiadał Niebogotow — w chwili rozpoczęcia bitwy, okręt mój „Cesarz Mik. Taj” stał dziewiąty, ale posuwałem ciągle naprzód i przed wieczorem byłem drugi z rzędu. Odebrałem wtedy wyraźny rozkaz Rządztwiewskiego, aby z moimi czterema okrętami podążyć do Władystokostu. Pancerniki moje „Cesarz Mikotał”, „Orel”, „Admirał Apraskin” i „Admirał Siniawin” ruszyły w drogę i przyłączyły się do nas w nocy bardzo szybko krążownik „Izumrud”. Torpedowce atakowały nas przez całą noc, ale nie zrzuciły nam żadnej szkody i posuwałem się do celu, o ile zły stan wogóle naszyh okrętów, że zaopatrzenie i mała ich szybkość na to pozwalały. Gdy się rozwidniło, flota J. pończyków, po załatwieniu się z Rządztwiewskim, rzuciła się na nas. 27 okrętów i 40 torpedowców otoczyło nas zwartem kołem. Pociski japońskie padały na nasze pokłady, a nasze kule i h. nie dośięgały. „Izumrud” dzięki swej szybkości wymknął się. Łatwo mi było przesiąść się na niego, ale obowiązek przykuwał mnie do moich ludzi i do moich okrętów.

„Wiem, że prawo morskie nakazuje zatopić okręt, jeżeli go już nie można obronić i łatwi j było to wykonać, jak odważył się na poddanie. Tak, panowie, odważyłam się podać, aby uratować 2.000 ludzi młodych, których śmierć była niużyteczną dla Ojczyzny, a których życie może się jeszcze przydać carowi. Niech mnie za to sądzi, a na śmierć niech skaza! Ale choć być sążony i mam do tego pr. wo. Wszak i wasz Mac-Mahon poddał się z 140.000 ludzi pod Sedanem, a później został prezydentem Rzeczypospolitej! Panowie, jestem niewinnie potępiony i mam nadzieję, że mnie posłuchają i zlitują się nademną!”

* Kalendarz „Smigusa” na rok 1906 ozdobiony prześlicznymi ilustracjami, oznaczający się bogatą częścią literacką i dokładnym działem informacyjnym — mogą nabywać prenumeratorem „Dziennika polskiego” po wyjątkowo zniżonej cenie 70 hal. (35 ct.), wraz z przesyłką pocztową; kieszonkowy zaś kalendarzyk po cenie 20 hal. (10 ct.), z pocztową przesyłką po 24 hal. (12 ct.).

Operator dr. Zenon Leńko, ordynuje obecnie przy ulicy Bielewskiego 1 6.

Z filharmonji lwowskiej. Jutro w niedzielę odbędzie się koncert Jana Ranga ze współudziałem p. Fioriani Zbieżchowskiej Rangi występował w tym sezonie w Düsseldorfie, w Amsterdamie, w Hadze i w Berlinie. Yssaye, Konizak i Leoncavallo, dedykowali mu swe utwory zachwycając się jego grą. Filharmonja warszawska odebrała Ranga na jeden sezon lipakowi, gdzie był stale jako koncertowy organista w Lipskiej Filharmonji zaangażowany. Koncert jutrzejszy będzie w więk pod każdym względem nadzwyczajnie interesujący.

* Na budowę pomnika Bartosza „Głowackiego” złożyłi posłowie w Sejmie następujące datki: Sękowski 20 kor., Jaworski 5 kor., Hupka 20 kor., Górski 10 kor., Skrzyński 10 kor., Dąmbski 10 kor., Mars 10 kor., Stuszekiewicz 10 kor., Włodek Zdzisław 10 kor., Tarnowski 10 kor., Milewski 2 kor., Paszkowski 10 kor., Płocki 10 kor., Teodorowicz 10 kor., hr. Tyszkiewicz 10 kor., Leo 10 kor., K. Loewenstein 20 kor. Razem 187 kor.

Z gwładzy. Z powodu smutnyh wypadków w Królestwie Polskiem z powołany na dzień 5. Katarzyny wieczorek tańcujący nie odbędzie się.

W niedzielę dnia 26 b. m. jako w rocznicę listopadową członkowie Stowarzyszenia odegrają patriotyczny dramat Lucjana Rydya p. t.: „Na zawsze”.

* Wista teatr rzeczy polskich (dawniej „Uranja”) Towarzystwa „Związek rodzicielski” we Lwowie urządził w niedzielę dnia 19 listopada b. m. w wielkiej sali ratuszowej przedstawienie pod tytułem: Adam Mickiewicz, kronika z życia poety w 75 świętynich obrazach z wykładem objaśniającym A. J. Baygera, naucz. szkoły wydziałowej.

NOTATKI

literackie i artystyczne.

Z opery. Ktoś niezający naszych stosunków, a zwłaszcza upodobań naszej muzycznej publiczności lwowskiej, sądziłby, że pojawienie się w obecnym sezonie operowym ogranęj u nas do przesytu Bizetowskiej „Carmen” spotka się z frowdą i że sala świecić będzie pustkami. Tymczasem stało się wprost przeciwnie: sala teatru była pełna i to bardzo wykintnie publiczności; nie brakło nawet gości w namiestnikowskiej i marszałkowskiej loży. Co prawda melomani nasi nie mieli czego żalować, bo operę odegrano i pośpiewano, jak za najlepszych czasów. W pierwszym rzędzie wspomnieć nam wypada, wbrew wyczujawji, o orkiestrze, która pod batutą p. Ribery z prawdziwym hiszpańskim temperamentem odegrała uwerturę i prześliczną introdukcję do czwartego aktu. Osoby uznania należy się p. Ribere za doskonałego akompaniamenta do „Habanery”. P. Marji Boyer jako „Carmen” pod względem gry scenicznej niema zapewne wielu rywalce. Cechuje ją ta francuska subtelność, właściwa córkom Galji, ten wdzięk z którym trzeba się urodzić... Gra ta pozwalała zapomnieć o niekórych usterkach w części wokalnejj partji. Stanowczo jednak pani Boyer jest jedną z najlepszych Carmen, jakie Lwów styszał.

O panu Diannim nieda się niczego powiedzieć. Był dobry jak zwykle i grał wybornie.

Partja Micaeili to jakby stworzona dla pani Mokrzyckiej Pilarzowej. Niewielki jej, ale czysty i dźwięczny sopran, bardzo mile z sobą wrazenie na słuchaczy, a wdzięk młodzieńczy i gra naturalna każe się spodziewać, że śpiewaczka w tym zakresie bardzo dobiym dla naszej opery będzie nabytkiem.

Pan Grabczewski, acz dzielnym jest kierownikiem opery tegorocznej, to jednak w partji toreadora, nie zrobił wrażenia. Głos jego za słaby, w niższych zwłaszcza tonach, nie wytrzymał konkurencji z forte m orkiestrą, a i gra była bez „hiszpańskiego” temperamentu,

co jest u toreadora niezbędnem. Ale nie dziwno nam; dyrektor opery za wiele ma na swej głowie, aby miał czas jeszcze solowe partie swe studjować.

Mniejsze role spoczywały w rękach pań Kasproviczowej i Okońskiej, pp. Paszkowskiego, Malawskiego i Okońskiego i wypadły na ogół dobrze. Chóry trzymały się dzielnie, toż samo i balet. Jedyne akt pierwszy robił wrazenie niedostatecznego przygotowania. Wtinen być grany w żywym nieko tempie, bo już i pisyany jest trochę rozwiłek. Braki te zapewne znikną na drugim przedstawieniu.

Wystawa była staranna... Oklasków, kwiatów i wieńców nie szczędzono.

Koncert Ignacego Friedmana. Dnia 23 listopada rb., odbędzie się na duchód „Biblioteki słuchaczów medycyny wszechnicy lwowskiej” i „Życia”, stow. polskiej młodzieży akademickiej, w sali Dumo narodnego, koncert Ignacego Friedmana, znanego pianisty, profesora konserwatorium wiedeńskiego i instytutu muzycznego we Lwowie. — Blizsze szczegóły do niosa afisze.

Z chaosu pod berłem cara.

W Królestwie.

(Telegramy „Dziennika polskiego”).

Warszawa. (Tel. pryw.) Na miejsce wydalonych urzędników, przeważnie Polaków, w Towarzystwie Ubezpieczeń, zarząd przyjął około 40 Rosjan. W tej liczbie znajdują się dwaj studenci politechniki i kilkunastu studentów uniwersytetu warszawskiego. Najskwapliwiej z okoliczności skorzystały kobiety, które masowo zajmują wakujące posady po urzędnikach strejkujących. Referenci pp. Jabłoński i Eysmond na mocy rozporządzenia wojskowego gen. gubernatora Olchowskiego, zostali usunięci z zajmowanych w Towarzystwie stanowisk.

Warszawa. (Tel. pryw.) Słowo podaje następujący komunikat niemieckiego konsula generalnego z prośbą o zamieszczenie:

Podawane w różnych pismach wiadomości, że Niemcy mają wycożyć do Polski, że są w toku dyplomatyczne układy w sprawie zajęcia niektórych części państwa rosyjskiego, że rząd niemiecki próbował wpływać na postawę hr. Wittego wobec życzeń zamieszkałych w państwie rosyjskiem Polaków, są śmiałe zmyślenia, pozbawione wszelkiej podstawy. Od wielu lat między niemieckim a rosyjskim rządem wogóle, nie było żadnej wymiany zdań dotyczącej sprawy polskiej.

Warszawa. (Tel. pryw.) Stronnictwo postępowo-demokratyczne zapowiedziało zwołanie konferencji, złożonej z przedstawicieli stronnictw polskich, w równej liczbie z każdego stronnictwa; celem konferencji ma być ustalenie pewnej formuły, obejmującej w największym możliwie uogólnieniu żądania wszystkich żywoitych politycznych w kraju, w nadziei, że tą drogą da się ustalić zasada naczelna co do stosunku kraju do Rosji.

Stronnictwo postępowo-demokratyczne wypowiedziało się kategorycznie przeciw zwracaniu się do władz rządowych w jakichkolwiek sprawach politycznych, uważając to za krok wprost fałszywy.

Warszawa. Prezydent miasta Bików przedłożył gen.-gubernatorowi projekt zaprowadzenia języka polskiego w wewnętrznym urzędowaniu magistratu, jednakże gen. gubernator projekt ten bezwzględnie odrzucił. Wskutek tego Bików podał się do dymisji — z powodu nadwątlonego zdrowia.

Przywrócenie ruchu kolejowego.

Katowice. Dyrekcja kolejowa ogłasza: Dziś udal się pierwszy pociąg osobowy do Sosnowca. Jeżeli rokowania z zarządami kolei warszawsko-wiedeńskiej, po przybyciu tego pociągu do Sosnowca, doprowadzą do po-myślnego rezultatu, popołudniu ruch będzie przywrócony.

Bomba.

Warszawa.

PATENT HATSCHEK

ETERNIT-ŁUPEK

(prawo ochronne nazwa azbestowo-cementowego papku)

Obecnie najlepszy doś
trwały na ogień i bursę, tudzież
szkła powietrza, niepotrzebuje na-
prawy, lekkiej, gustownej i taniej.

Eternit-Werke LUDWIK HATSCHEK
Vöcklabruck Wien Budapest Nyerges-Ujfalu
Oberösterreich. • Andrássyutca 36. Ungarn.

Daleko sięgające poręki.
Pierwszorzędne polecenia.
Prosimy zasięgnąć prób i prospektów.

IX/1 Maria-Theresienstrasse 15. Jeneralne zastępstwo i skład Kraków, Starowiślna 20.

Otrzymałem świeży transport

Herbaty chińskiej

Znakomita w smaku i aromatyczna

Herbata Congo	3 k 20 gr.
• Souchong	4 " "
• Souchong zbior maj.	6 " "
• Kaysow	8 " "
Wysiewki z herbat	2 " 60 "
Wysiewki z najlepszych herbat	3 k 20 gr. za pół kilograma.

13 **Handel herbaty i kawy**
Edmunda Riedla we Lwowie
ul. Teatralna 3, naprzeciw Katedry.

Do malowania-wypalania aparaty, sztyfty platynowe, farby, wzory etc.

Towary drewniane do wypalania i pomalowania

Wien, 1., Bier & Schöll, Tegethoffstrasse 9.
Przy zamawianiu cenników proszę o podanie za-
dango dziawo. 4124

Narzędzia i przybory do piteczek, nacinięcia kory, skóry, rzeźby itp.

Przybory do malowania, olejny, akwarelami, emaljami, na porcelanie, szkło, drzewie na suchu, natrysk do gobei

Aparaty i przybory do fotografij.

Naczynia kuchenne z czystego niklu

są najpraktyczniejsze i najtrwalsze.

Naczynia kuchenne z czystego niklu

są jedyne pod względem higienicznym, co też przez pp. lekarzy stwierdzonem zostało.

Z czystego niklu

ale tylko z czystego niklu

naczynia kuchenne z marką ochronną „niedźwiedź” uznane jednogłośnie za najlepsze, są do nabycia wyłącznie w Berndorfskim składzie wyrobów z chińskiego srebra, alpaki, brązu i czystego niklu

W. Bilińskiego następcą
B. Rösel
Lwów, Hetmańska 2. 1285

Klythia dla pielęgnowania skóry

Puder

upiększenia i wydelikacenia cery

Najbardziej elegancki, toaletowy, balowy i salonowy puder biały, różowy, albo żółty.

Chemicznie analizowany i uznany przez dr. J. J. Pohla, c. k. prof. w Wiedniu. Uznania na piśmie z najlepszych sfer dołączone są do każdej puski.

Gottlieb Taussig
fabryka najlepszych mydeł toaletowych i perfumeryj w Wiedniu, 4005
C. k. nadworny dostawca i dworu.

Skład główny: Wiedeń I, Wollzeile 3. — Cena 1 puski 2 kor. 40 hal. — Wysyłka za pobraniem, lub poprzednim przysianiem należytości.

Składy we Lwowie: u Z. Ruckera, P. Mikolascha i Sp., S. Haya c. k. apt., F. Gürtlera, S. Gabriela, A. Hubnera, Kauczyńskiego i Oberskiego, H. Grünspana, O. T. Wincklera i Syna; w Tarnowie: Moritza Fleischera juniora; w Przemyślu: u M. Bartischana, Adolfa Spachnera, L. Merkela i we wielu aptekach, perfumeryjach i drogerjach.

Rzadka okazja bajecznie taniego kupna książek nowych!

Dr. Kłobukowski St. Wspomnienia z podróży po Brazylii, Argentynie, Paragwaju, Patagoji i Ziemi ognistej, zamiast kor. 3 — tylko 1 k.
Mała gramatyka języka portugalskiego wraz z rozmówkami i słownikiem, zamiast kor. 1 — tylko 40 hal.
Parczewski A. Emigracja z wschodnich prowincji monarchii pruskiej, zamiast kor. 1 — tylko 40 hal.
Polska kolonizacja zamorska, zamiast kor. 1 — tylko 30 hal.
Dr. J. Rosz. Szkice dziejów Muzeum narodowego w Rapperswyli tylko 20 h.
Dr. J. Slemiradzki. Za morze! Szkica z wycieczki do Brazylii, zamiast kor. 2 — tylko 80 hal.
Brandes Jerzy. Lwów, zamiast kor. 2 — tylko 80 hal.
Wolczyński W. Brewiarzyk fotograficzny, zamiast kor. 3 — tylko kor. 150.

J. M. STAND, antykarnia i księgarnia, Lwów, ulica Batorego 22.

Całkowite przekonanie

o tem, że aptekarza A. THIERRY'EGO Balsam, oraz Maść centyfolowa są środkami, których nie zastąpi się niczem, zdobędzie każdy natychmiast, postarawszy się o książkę z poradnikiem domowym, zawierającą kilka tysięcy oryginalnych podziękowań, nader pouczających z wszystkich krajów i w wszystkich językach. Wyślijka odwrotnie, franko, po nadesłaniu 35 halerzy, lub marek pocztowych na tę kwotę. Osoby zamawiające balsam-otrzymują książkę w załączeniu darmo. 12 małych, lub 6, flaszek podwójnych kosztuje kor. 5—, 60 małych, lub 30 podwójnych flaszek koron 15—, opłatnie, a 2 słotki maści centyfolowej opłatnie wraz z skrzynką kor. 360. Proszę adresować do aptekarza A. THIERRY'EGO w Pregrada, obok Rohitsch-Sauerbrunn. Falszerzy i sprzedający podobienia moich jedyne prawdziwych preparatów proszę mi wskazać w celu przedsięwzięcia dochodzeń karnych.

Do nabycia w większych aptekach we Lwowie i na prowincji.

Colosseum

* pasażu Hermanów. 676

Od 16 listopada. Adela, tancerka hypnotyczna, Astoria z 2 murzynami. Berthe Abramovitch, primadonna operowa. „Fryzjer teatralny” wiodł wstępnie wstępnie w niedzielę i święta 2 przedstawienia o godz. 4 i 8. Bilety są w biurze dzienników Płohna ulica Karola Ludwika 9

W sprawach losów prosimy skorzystać z naszych usług. Sprzedajemy losy także na spłaty miesięczne. Losy za stawione wykupujemy i odstępujemy je na spłaty. Prosimy zażądać naszego kalendarzyka, który rozsyłamy bezpłatnie. Kupno i sprzedaż efektów i monet. SCHÜTZ i CHAJES Dom bankowy we Lwowie, plac Marjacki 7

Przeszło 20 milionów koron

idzie rocznie za granicę na drobności takie jak: mydełka, perfumeryja, szwarc, mączka, krochmal i t. p. Bogaci się zagranicą — a my narzekamy na ogólną nędzę, brak grosza, brak pracy.

Raczej laskawe Panie raz to zrozumieć i kupujcie

Krochmal brylantowy z „kostką i bażantem”

wyrobu krajowego,

który nie tylko w niczem nie ustępuje, lecz dobrocią swoją przewyższa wyrob zagraniczny. Żądajcie krochmalu tylko wyrobu krajowego, który jest wadzie do nabycia!

Na ASTME

katar bronchitowy krewotoki płucne
cierpienia piersiowe żołądkowe cierpienia

chorzy zechcą poświęcić nieco czasu na przeczytanie poniżej przytoczonych poświadczeń wyleczenia. Jest to tylko znikomą małą część nieustannie nadchodzących listów dziękczynnych. Podaje się je do wiadomości bez żadnego komentarza, ponieważ mamy to przekonanie, że cierpiąca Publiczność sama jest w stanie wyrobić sobie zdanie. Wyciągi z listów, są, pomniawszy małe stylistyczne zmiany, wierne; wypuszczone są wszelkie wyrazy o wdzięczności jak i pewne krytyki o poprzednich bezskutecznych kuracjach. Oryginalne listy są do przegladnięcia i bardzo prosimy uczynić z nich szeroki użytek. Władze już to niedawno uczyniły. Odstąpienia od prawdy które gdyby znaleziono we wstępie albo w poniżej przytoczonych doniesieniach o wyzdrowieniu pociągają za sobą bardzo ostre kary. Aby ułatwić laikom oglądnięcie się za pomocą nie wówczas tylko aż oczekiwać należy wybuchu choroby, ale już przy wystąpieniu jednego symptomu, podajemy poniżej spis najczęściej pojawiających się

Symptomów: kaszel, wielokrotnie drażniący aż do upadku, oddawanie ciągłych płwocin, kłucie w piersiach i plecach, ucisk na łopatkach, poty nocne, w regule zimne ręce i nogi, brak oddechu, oddechowi towarzyszący późniejszy szmer, płucie krwią, często nieregularne bicie serca połączone z silnymi atakami bojaźni niedobry sen, złe trawienie itd. Do wdrożenia kuracji potrzeba dokładnego opisu cierpień przy podaniu zajęcia i czy nogi nie są zimne. Adresować należy do:

Kur-Institut „Spiro spero“, Dresden-Niederlössnitz, Schulstrasse Nr. 192 g.

Astma. katar oskrzeli.

Mój syn zachorował wskutek przeziębienia, z czego katar oskrzeli się wywił. Katar ten powtarzał się pomimo największych zabiegów i używania różnych środków wraz z astmą i uczuciem duszenia się, tak, że poważnie byłem zatroszczony co do wyzdrowienia syna. W czasie tej troski, zwróciłem przez gazetę uwagę na zakład leczniczy „Spiro Spero” i udałem się tam z zaufaniem. Po określeniu słabości, rozpoczęto leczenie i wykonywano wszystko według przepisów, poczem też i skutek następował. Z początku leczenia pogorszyło się memu synowi, źle wyglądał, lecz wkrótce się to poprawiło i syn mój był rażniejszy, dobrze wyglądał, a po 3 miesięcznym leczeniu mogę powiedzieć, że jest całkiem zdrowy i mam nadzieję, że zdrowym pozostanie.

To zawdzięczam po Bogu zakładowi leczniczemu „Spiro Spero”, który też serdecznie polecić mogę wszystkim cierpiącym. Z pełnem podziękowaniem i wysokiem poważaniem
Józef Bechtold,
(L. S.) Wiedeń, XIII, H. Hlinggasse 11, Th. 6.
Potwierdza P. us Rest, przewodniczący gminy Höflein a. D.

Cierpienia piersiowe.

Ponieważ z gazet wyczytałem o pańskim skutecznym leczeniu, udałem się też z zaufaniem do Pana. Cierpiałem już od 2 1/2 roku na silne kłucie i kaszel, byłem osłabiony i wyszczuplony, tak, że mi tutejsi lekarze żadnej nadziei nie robili. Ja zebrałem się jednak na odwagę i udałem do zakładu leczniczego „Spiro Spero” z myślą, że może przecież pozbędę się moich piersiowych cierpień. Już po krótkim czasie mogłem Pana zawiadomić, że jego leczenie wielką ulgę mi sprawia. To też dziś mogę z wielką uciechą poświadczyć, że jestem z dawnych cierpień piersiowych zupełnie uwolniony. To poświadczenie wysyłam dopiero dzisiaj, bo chciałem się przekonać, czy nie nastąpi recydywa. Ponieważ do dzisiaj nie powtórzyły się żadne oznaki mej piersiowej słabości, zasyłam więc niniejszem moje serdeczne podziękowanie Panu i zezwalam na ogłoszenie mego pisma.

Z wysokiem poważaniem
(L. S.) Franciszek Koutny,
Wiedeń X, Jahngasse 42.
Przewodniczący dzielnicy: Leopold Kruza, Wiedeń.

Cierpienia piersiowe i płucie krwią.

W ciągu ostatnich 5 lat chorowałem każdej wiosny i jesieni zwykle na katar płucny i mimo pomocy lekarskiej i wszystkich innych zalecanych środków, które używałem, z roku na rok pogarszało mi się, a w ostatnich czasach byłem często niezdolny do pracy i tygodniami musiałem w łóżku leżeć. Dostałem po każdej cięższej pracy silne bicie serca, silne bole

pod łopatkami, które dochodziły do piersi i płuc i tamowały mi przez bolesne kłucie oddech, że często myślałem, iż dostaję zapalenie płuc. Praca wskutek tego stawała się dla mnie męczarnią. Następnie miałem zwykle zimne nogi, chrypkę, płwociny były z krwią i często się pocimem. Wiedząc, że w tym stanie długo życie moje nie potrwa, szukałem środków i sposobów dla poratowania mojego zdrowia.

Między innymi zwróciłem uwagę w *Reichenberger Zeitung* na anons zakładu leczniczego „Spiro Spero” i udałem się, zachęcany znakomitymi skutkami, do wymienionego zakładu. Już po kilku tygodniach, z przyjemnością, po dokładnem zastosowaniu leczenia, skończywałem polepszenie. Od czasu do czasu następowały małe recydywy, lecz odważnie trzymając się przepisów zakładu leczniczego „Spiro Spero”, udało mi się zdrowie znowu odzyskać. Przedtem zdarzające się symptomy, jak bicie serca, płucie krwią, bole w piersiach i plecach, nie powtarzały się nawet przy forsownej pracy.

Czuję się też w obowiązku za udzieloną mi pomoc i za uprzejme postępowanie, wypowiedzieć moje najserdeczniejsze podziękowanie i biorę sobie za obowiązek wszystkim podobnie chorym polecić Pański zakład. Z prawdziwym poważaniem
Antoni Friedrich,
Morchenstern (Czechy).
Prawdziwość podpisu powyższego potwierdza.
Morchenstern (L. S.) Wilh. Karol Possel.

Katar oskrzeli i krewotoki.

Cały rok miałam w najwyższym stopniu blednicę i do tego byłam bardzo niedokrewną. W maju 1904 nabawiłam się przez przeziębienie kataru oskrzeli, tak, że parę razy odkasliwałam krwią, następnie płwocina. Całymi nocami spać nie mogłam, a z przewodu oddechowego wydobywało się bezustanne gwizdanie i apetyt traciłam. Byłam u wielu lekarzy, przyniesiono mi wprawdzie niejaką ulgę, a jednak nie uzyskałam zupełnie go zdrowia. Raz czytałam w gazecie o zakładzie leczniczym „Spiro Spero” i udałam się tam. Udzielane mi zaordynowania wykonywałam dokładnie i czuję się dzisiaj zupełnie zdrową. Jestem Panu do wielkiej wdzięczności zobowiązana i będę wszystkim podobnie chorą pańskie leczenie zalecać. Nikt nie będzie te nieznaczne koszty żałował, kto chce swoje zdrowie uzyskać. Z poważaniem
Panna M. Bilzer, Liebhenthal, (austr. Śląsk).

Cierpienia żołądka i jelit.

Jestem bardzo wdzięczną zakładowi leczniczemu „Spiro Spero” za zupełne uleczenie moich cierpień żołądkowych i cierpień wątroby. Przed

3 latami zachorowałam na influencę, wkrótce potem nastąpiła niestrawność, ból głowy, jak i kłucie między łopatkami. Ciało było zawsze podniecone i zwykle używać musiałam środki na stolec. Cierpiałam na bezsenność i brak apetytu. Legomin i jazyk musiałam się wycierać, gdyż te i tym podobne pokarmy sprawiały mi wzdęcie. Do tych cierpień przyłączyły się jeszcze: przyziębienia, kurcze wątroby. Gdy pomocy lekarskiej szukałam, uzyskałam tylko chwilową ulgę i napowrót wracały stare cierpienia. W zimie tego roku czytałam w gazecie o skutkach zakładu leczniczego „Spiro Spero” i poddałam się także w kwietniu leczeniu temu w tym zakładzie, którego zaordynowania dokładnie wysonywałam. Już po kilku tygodniach czułam ustępowanie moich cierpień. Bole ustąpiły wnet zupełnie, stolec się uregulował i dostałam apetyt. Teraz jestem szczęśliwą, że o mojem zupełnem uzdrowieniu zawiadomić mogę.

Wszystkim podobnie chorą gorąco zalecając leczyć, kreślę się z poważaniem
Enzersdorf, a. D. Fischa,
Prawdziwość podpisu potwierdza.
Enzersdorf, a. d. Fischa, Mich. Pober, burmistrz.

Katar nosowy, krtaniowy i oskrzeli.

Od 6 lat blisko cierpiałem na chroniczny katar nosowy, krtaniowy i oskrzeli, co mi też wiele przykrych godzin i zmartwień przyczyniało. Cierpiałem na ciągły ból głowy, w krtani czułem silne pieczenie, była zawsze wyschniętą i lepką płwocina obłożona. Poniżej przewodu oddechowego czułem przykre ciśnienie. Oddychać mi było często ciężko i czasem byłem bez głosu. Pracować wprawdzie mogłem, lecz z trudnością, silnie się pocąc i cierpiąc na bicie serca. Używałem pomocy różnych lekarzy, lecz niestety bez skutku. Lekarze zapewniali mnie, iż jest to chroniczny katar, trudny do wyleczenia.

Przez gazetę zwróciłem moją uwagę na pański zakład i postanowiłem poddać się temu leczeniu. Uskuteczniając to leczenie przez pewien przeciąg czasu z zastanowieniem, z dnia na dzień robiło mi się lepiej i wkrótce to polepszenie przeszło w zupełne uleczenie. Czuję się znowu zupełnie zdrowym i mocnym. Na dowód, ostatniej niedzieli jeździłem rowerem przez 5 godzin tam i napowrót na torze, wymagającym wiele wytrwałości. Mogę więc prawdziwie przyznać, że Bogu i pańskiemu cudownemu leczeniu zawdzięczam dni życia mego. Jeszcze raz dziękując najserdeczniej za tyle trudów. Z wysokiem poważaniem
Andrzej Schörner, Kūhschwitz.
Prawdziwość powyższego podpisu potwierdza:
Deeg, burmistrz. Zarząd gminy Kautendorf.